

Doç. Dr. Selçuk Özdağ

Muğla Milletvekili

Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

PESTİSİT KULLANIMININ DENETLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİMİZ, GEREKÇESİ İLE BİRLİKTE EKTE SUNULMUŞTUR. GEREĞİNİN YAPILMASINI SAYGILARIMLA ARZ EDERİM. 06.01.2026

Doç. Dr. Selçuk Özdağ

Muğla Milletvekili

Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyişleri
Tarih: 8-1-2026	Esas No: 2/3457

İ B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
06 Ocak 2026
Numara:

06 Ocak 2026
No: 1772556

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Zehirsiz sofralar bir ideal değil, kamusal bir zorunluluktur. Türkiye’de tarımsal üretimde yoğun biçimde kullanılan pestisitler; insan sağlığı, çevre, toprak ve su varlıkları açısından ciddi riskler doğurmakta, aynı zamanda ülkemizin gıda güvenliğini ve tarımsal itibarını zedelemektedir. Mevcut uygulamalarda pestisit denetimleri büyük ölçüde hasat sonrası, sınırlı numune esasına dayalı ve şeffaflıktan uzak bir şekilde yürütülmektedir. Bu durum, pestisit kalıntısı taşıyan ürünlerin iç pazarda tüketiciye ulaşmasına engel olamamakta, ihracatta ise Türkiye’nin sürekli olarak kalıntı iadeleriyle karşılaşmasına neden olmaktadır.

Oysa etkili bir gıda güvenliği politikası, denetimi üretimin kaynağında, yani hasat öncesinde başlatmayı ve üretimden tüketime kadar tüm zinciri kapsayan bütüncül bir yaklaşımı zorunlu kılar. Pestisit meselesi, halk sağlığı, çevre hakkı ve gelecek kuşakların korunması meselesidir.

Bu Kanun Teklifimiz ile;

- Pestisit denetimlerinin hasat öncesi aşamadan itibaren zorunlu hale getirilmesi,
- Ürünlerin tarla, hal, pazar, depo ve market aşamalarında izlenebilirliğinin sağlanması,
- Yüksek riskli ve yasaklı pestisitlerin kademeli olarak tamamen ortadan kaldırılması,
- Denetim sonuçlarının kamuoyuyla düzenli ve şeffaf biçimde paylaşılması,
- Çiftçiyi cezalandıran değil, zehirsiz ve sürdürülebilir üretime yönlendiren teşvik mekanizmalarının kurulması amaçlanmaktadır.

Bu teklif, sağlıklı gıdaya erişimi bir ayrıcalık değil, devletin yurttaşına karşı asli sorumluluğu olarak gören bir anlayışın ürünüdür.

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde ile Kanunun amacı ve kapsamı belirlenerek pestisit meselesinin üretimden tüketime kadar tüm aşamaları kapsayan bir kamu politikası olduğu vurgulanmaktadır.

Madde 2- Pestisit kaynaklı risklerin önlenmesinde en etkili yöntem, denetimin hasat öncesinde yapılmasıdır. Bu madde ile önleyici ve koruyucu denetim anlayışı esas alınmaktadır.

Madde 3- Pestisitli ürünlerin yalnızca üretim aşamasında değil, dağıtım ve satış süreçlerinde de piyasaya sürülebildiği dikkate alınarak, denetimlerin tüm zinciri kapsamı amaçlanmaktadır.

Madde 4- Uluslararası bilimsel veriler ışığında yüksek riskli pestisitlerin kullanımdan kaldırılması, halk sağlığının korunması açısından zorunludur. Kademeli yasaklama ile üreticinin uyum süreci gözetilmektedir.

Madde 5- Gıda güvenliği kamuoyunu doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yurttaşın ne tükettiğini bilme hakkı gereği denetim sonuçlarının şeffaf biçimde paylaşılması amaçlanmaktadır.

Madde 6- Zehirsiz üretime geçişin kalıcı olabilmesi için çiftçilerin desteklenmesi gerekmektedir. Bu madde ile teşvik edici bir politika benimsenmektedir.

Madde 7- Kanunun etkin biçimde uygulanabilmesi için caydırıcı ve kademeli idari yaptırımlar düzenlenmiştir.

Madde 8- Toplum sağlığını ilgilendiren bu düzenlemenin gecikmeksizin yürürlüğe girmesi amaçlanmaktadır.

Madde 9- Kanunun konusu itibarıyla yürütme yetkisinin Cumhurbaşkanına verilmesi uygun görülmüştür.

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

PESTİSİT KULLANIMININ DENETLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- Amaç ve Kapsam

Bu Kanunun amacı; tarımsal üretimde kullanılan pestisitlerin insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini önlemek, pestisit kullanımını azaltmak, denetimleri etkinleştirmek ve üretimden tüketime kadar gıda güvenliğini sağlamaktır. Bu Kanun; tarımsal üretim alanlarını, hasat süreçlerini, haller, toptancılar, pazar yerleri, depolar ve perakende satış noktalarını kapsar.

Madde 2- Hasat Öncesi Zorunlu Denetim

Bitkisel üretimde hasat öncesi pestisit kalıntı analizleri zorunludur. Analiz yapılmadan ürünlerin hasadına ve piyasaya arzına kesinlikle izin verilemez.

Madde 3- Üretimden Tüketime Zincir Denetimi

Pestisit denetimleri; tarla ve sera, hal ve toptancı, pazar yerleri, depolama alanları ile market ve perakende satış noktalarını kapsayacak şekilde yürütülür.

Madde 4- Yüksek Riskli Pestisitlerin Yasaklanması

Uluslararası kuruluşlarca yüksek riskli veya yasaklı kabul edilen pestisitler, en geç üç yıl içinde Türkiye’de tamamen yasaklanır.

Madde 5- Şeffaflık ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesi

Pestisit denetimlerine ilişkin sonuçlar, kalıntı oranları ve uygunsuzluk tespitleri Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından aylık olarak kesintisiz kamuoyuyla paylaşılır.

Madde 6- Zehirsiz Üretime Teşvik

Pestisit kullanımını azaltan, organik ve agroekolojik üretim yapan çiftçilere destek, prim ve teknik danışmanlık sağlanır.

Madde 7- İdari Yaptırımlar

Bu Kanun hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında gerekli hukuki düzenleme yapılmak suretiyle idari para cezası, ürün imhası, faaliyet durdurma ve tekrarında ruhsat iptali uygulanır.

Madde 8- Yürürlük

Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9- Yürütme

Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.